

ACNÉ & ROSACEA

C. Uppelschoten (links) en Dr. A.J. Oosting.

De aandoeningen acne en rosacea komen vaak voor in de schoonheidsspecialistenpraktijk. Om de aandoeningen goed te kunnen behandelen is enige achtergrondkennis van acne en rosacea vereist, evenals inzicht in de behandelingsmogelijkheden door de dermatoloog.

Acné

Acné vulgaris oftewel acné is de medische term voor (jeugd)puistjes. Vrijwel iedereen krijgt in de puberteit acné. Het betreft hier een goedaardige aandoening van de huid die bij de ene persoon meer uiterlijke en/of psychosociale problemen kan geven dan bij de andere. *Acné vulgaris* is een chronische ontsteking van de talgklierfollikel, gekenmerkt door het voorkomen van comedonen, papels, infiltraten en pustels. Er zijn vier factoren die de ontwikkeling van acné bepalen. Namelijk een overmatige productie aan talg, obstructie van de uitvoerd van de talg, een ontstekingsreactie door het lekken van de talg in de omringende dermis en kolonisatie van talgklierkanaal met de bacterie *Propionibacter acné*. In een vroeg stadium van *acné vulgaris* worden open en gesloten comedonen gezien, die zich verder kunnen ontwikkelen in pustels, hoofdzakelijk ter plaatse van het voorhoofd, kin en neus. Bij uitgebreidere ontstekingen kan het hele gelaat, de rug en het coeur ook meedoen.

Vrijwel iedereen krijgt in de puberteit acné

Voeding

Het is niet aangetoond dat acné heeft te maken met het eten van bepaalde voedingmiddelen, bijvoorbeeld varkensvlees, chocola en patat. Voedselallergie speelt geen rol bij acné. Indien men echter toch sterk het vermoeden heeft dat het acné ontstaat of verergert door het eten van patat, chocola, varkensvlees e.d., is het natuurlijk wel verstandig om deze voedingsmiddelen niet te gebruiken en te kijken hoe het dan gaat.

Niet onderschatten

Psychosociaal moet men deze aandoening niet onderschatten. In deze tijd waarin het uiterlijk zeer belangrijk is – zeker in de pubertijd – moet men acné serieus nemen

en goed behandelen. Medische behandeling kan worden voorgeschreven door de dermatoloog. De schoonheidsspecialist kan een belangrijke bijdrage geven in het reinigen van de huid, het draineren (leeg laten lopen) van pussende ontstekingen en zondig een peeling om de huid met littekens egalier te maken en het insnijden van de comedonen om deze te ledigen.

Vormen

Er zijn diverse vormen van acné. Bij uitgebreidere ontstekingen kan het hele gelaat, de rug en het coeur ook meedoen.

Acné conglobata is één van de ernstige vormen van acné en komt vaker bij mannen voor dan bij vrouwen. Vaak zijn er abscessen en littekens zowel atrofisch (verzonken in de huid) als keloïdaal (littekens boven het niveau van de huid). De meest ernstige vorm van acné is *acné fulminans*, hierbij ontstaan forse ontstekingen, abscessen en de aandoening gaat gepaard met koorts, spierpijnen en gewrichtsontstekingen.

Acné inversa is een vorm van acné die voorkomt onder de oksels, in de liezen en bij vrouwen vaak onder de borsten. De oude naam hiervoor is ook wel *hidrademitis suppurativa*.

Acné conglobata

Acné inversa in de lies

Behandeling van acné

Afhankelijk van de ernst van acné wordt een stappenplan ingezet voor behandeling. Bij een milde acné wordt vaak benzac (benzoylperoxide) gegeven of een antibioticum gel om de puistjes te bestrijden. Benzac is keratolytisch dit betekent dat de hoornlaag wordt opgelost zodat er minder comedonen ontstaan en deze minder snel gaan ontsteken. De volgende stap is vaak een vitamine A-zuurcrème, deze werkt eveneens keratolytisch en remt de ontsteking. Daarnaast kan bij een matig ernstige acné een antibioticum zoals minocin of een tetracycline worden

gegeven. Deze werkt niet alleen van binnenuit antibacterieel maar remt eveneens de ontsteking. Bij een ernstige acné met littekenvorming wordt vaak vitamine A-zuur (roacutane) in pilvorm gegeven. Het voordeel hiervan is als deze kuur zes maanden wordt gegeven, de acné de rest van het leven een stuk milder of zelfs verdwenen is. Eigenlijk gaat het bij deze behandeling om dat er 120 mg per kg lichaamsgewicht wordt gegeven, om deze dosering te bereiken wordt vaak 30 mg per dag gedurende ongeveer zes maanden gegeven.

De pil

Er bestaan orale anticonceptiepillen die een gunstig effect hebben op de vermindering van de talgproductie en dus de acné. Een goed voorbeeld hierbij is de Diane-35 en Yasmin. Deze pillen zijn relatief 'lichte' pillen die gewoon als voorbehoedsmiddel gebruikt kunnen worden. Men dient er rekening mee te houden dat de anticonceptie werking van 'de pil' kan verminderen door het gelijktijdig gebruik van orale antibiotica zoals tetracycline. Gedurende die tijd zullen daarom extra anticonceptie maatregelen moeten worden genomen.

Laser

Acné behandeling met lasertherapie (1450 nm diode laser) is inmiddels ook mogelijk, dit verbetert de acné gedurende een periode van minimaal één jaar. Sommige lasers werken ook op het onderliggende collageen, hierdoor worden atrofische littekens vaak minder diep en verbetert het cosmetische aspect van de restafwijkingen die zijn ontstaan door acné.

Casus

Dhr. Peters is 20 jaar en heeft van de dermatoloog roacutane gekregen. De dermatoloog heeft gezegd dit te melden bij de behandeling door de schoonheidsspecialist. Wat doet u met deze informatie?

Roacutane vergroot de kans op littekenvorming op het moment dat dhr. Peters deze medicijnen gebruikt bij diepe peelings en lasertherapie. Het is beter om voor lichte peelings te kiezen. Daarnaast is het bij het behandelen van de comedonen beter in eerste instantie een proefplek te kiezen en na twee tot drie weken te beoordelen in hoeverre deze plek is verbeterd.

Rosacea

Rosacea is een chronische, niet besmettelijke, maar cosmetisch zeer storende huidafwijking in het gelaat gekenmerkt door felrode verkleuringen met name van de wangen en de neus. Rosacea betekent letterlijk 'rood als een roos'. Rosacea op latere leeftijd komt meestal tussen 30ste en 50ste jaar met name bij vrouwen. De alom bekende couperose wordt niet beschouwd als rosacea; hierbij zien we alleen rode uitgezette vaatjes op de wangen

Data Scholing Dermatologie Schoonheidsspecialisten 2008

Basisscholing

Utrecht: Dinsdagavond 8 januari, 15 januari, 22 januari, 29 januari 2008.
Zwolle: Woensdagavond 9 januari, 16 januari, 23 januari, 30 januari 2008.
Eindhoven: Maandag hele dag, 31 maart en 14 april 2008.

NIEUW !

Aanvullende modules, alleen te volgen na behalen certificaat basisscholing

Utrecht: Dinsdagavond 4 maart, 11 maart, 1 april en 8 april 2008.
Utrecht: Woensdagavond 5 maart, 12 maart, 2 april, 9 april 2008.

Aanmelden kan via het inschrijfformulier www.uconsultancy.nl.

Informatie

U-Consultancy,
Postbus 7060, 3430 JB Nieuwegein
Tel.: 030-6044170, Fax: 030-2437876,
e-mail: info@uconsultancy.nl.

en het voorhoofd. De oorzaak van rosacea is nog steeds onbekend. Er is sprake van een verwijding van de vaatjes ter plaatse van de talgklier haarfollikel. Grote aantallen van de huidmijt (demodex folliculorum) kunnen op de huid worden waargenomen. De aandoening resulteert in papulopustels in het gelaat en granulomateuze plaques.

Rosacea

Bij ernstige vormen zien we ook rode bultjes en rode, gelige puistjes op de genoemde plaatsen. Kenmerkend is dat er geen meeëters (comedonen) worden gezien, zoals dat bij acné het geval is. Klachten zijn er ook van branderigheid en steken in de plekken. Door de chronische ontstekingsreactie en het oedeem (zwellings) kan de neus zodanig gaan vervormen dat er een bloemkoolneus of *rhinophyma* ontstaat, wat vooral bij oudere mannen wordt gezien. Het heeft niets met overmatig drankgebruik te maken. >>>

Gekruid voedsel en alcohol kunnen rosacea verergeren

>> Oogafwijkingen komen vaak voor. Meestal betreft het vrij onschuldige ontstekingen van de ooglidranden of bultjes in de huid van de oogleden.

Factoren

Bij een reeds bestaande rosacea is een aantal factoren bekend die de afwijking via nog onbekende wijze kan doen verergeren. De belangrijkste zijn sterk gekruide voedingsmiddelen en alcohol en vaatverwijdende geneesmiddelen. Het uitwendig gebruik van corticosteroïd-bevattende preparaten (bijv. hydrocortison of triamcinolon) maakt rosacea erger.

Veel mensen merken op dat de aandoening verergert tijdens het gebruik van vele soorten crèmes, reinigingslotions, shampoo's en dergelijke. De huid lijkt als het ware niets te verdragen. Dat is een gevolg van het ontstekingsproces van de huid. Daardoor voelt de huid pijnlijk en branderig aan. Dit wordt veroorzaakt door irritatie door de genoemde stoffen.

Tijdens de menopauze merken sommige vrouwen een verergering van hun klachten. Mogelijk hangt dit samen met opvliegers.

Behandeling van rosacea

Net als bij acné bestaat de eerste behandelingsstap uit het geven van een uitwendige antibioticum, voorbeelden hiervan zijn de rozex, metronidazol en dumex, het werkzame antibioticum is metronidazol. Bij ernstige vormen kan gedurende een aantal maanden minocin of een tetracycline antibioticum tablet worden gegeven. Deze remt de vorming van puisten en is ontstekingsremmend.

Indien de huidafwijkingen zich in een rustige fase bevinden, maar nog steeds vertakte uitgezette bloedvaatjes te zien zijn kunnen deze met de volgende methoden worden verwijderd:

- lasertherapie: de zogenaamde vaatlaser is in staat om de ontsierende vaatjes weg te werken. De behandeling wordt meestal niet vergoed.
- coagulatie (dichtbranden): er wordt hierbij gebruik gemaakt van een fijn elektrisch naaldje waarmee de vaatjes dichtgebrand worden.

Casus

Mw. de Groot heeft veel last van couperose in het gelaat, daarnaast heeft ze van de dermatoloog het advies gekregen om de rozex hydrogel twee maal per dag te gebruiken.

Nu vraagt zij zich af hoe zij haar dag en nachtcrèmes moet gebruiken en wil toch een behandeling van u.

Welke adviezen geeft u?

Bij de lichte vormen van rosacea is te veel doen nadeliger dan niets doen. Zo min mogelijk dus de huid irriteren.

Een schoonheidsspecialistische behandeling kan soms juist nadelig werken, zeker bij de mildere vormen van rosacea. Een milde dag- of nachtcrème is vaak voldoende.

Camouflage is niet verboden, maar pas op met te stevig boenen van de huid bij het verwijderen van de make-up.

De schoonheidsspecialist kan adviseren irritatie van de huid te vermijden, zoals felle koude, gure wind, overmatig zonnen en rokerige ruimtes. En de schoonheidsspecialist kan advies geven over het effect van middelen die vaatverwijding veroorzaken, zoals sterke kruiden en alcohol. Hierdoor kan zogenaamde flushing (blozen) optreden, dit effect is tijdelijk. Door de rozex hydrogel dertig minuten voor de eigen dag- en nachtcrème te smeren heeft de gel de mogelijkheid om in de huid te trekken en is hierdoor effectiever dan wanneer de volgorde wordt omgedraaid.

Dr. A. J. Oosting, dermatoloog Spaarneziekenhuis, Hoofddorp, C. Uppelschoten, U-Consultancy, Nieuwegein